

Valtion kilpailuttaman 2030-luvun henkilöliikenteen valmistelu ja alueellisten valmisteluryhmien käynnistyminen, jäsenen nimeämispyyntö

KH 30.06.2025 § 273
576/00.04.00/2025

Valmistelija	Vs. hallintojohtaja-kaupunginlakimies Roosa Aaltonen roosa.aaltonen@savonlinna.fi , p. 050 401 7788
Selostus	Liikenne- ja viestintäministeriö on kutsunut kuntien, kaupunkien ja maakuntaliittojen edustajat valtion 2030-luvun henkilöjunaliikenteen hankintojen valmistelua koskevaan verkkotilaisuuteen 21.8.2025 klo 13.00–15.00. Tilaisuudessa esitellään valtion rahoittama 2030-luvun ostoliikennekokonaisuus ja Traficomien selvityksen kustannusarviot lisäliikenteille. Yhteisen verkkotilaisuuden jälkeen liikenne- ja viestintäministeriö käynnistää aluekohtaiset valmisteluryhmät mahdollisista 2030-luvun henkilöjunaliikenteen lisähankinnoista, mikäli alueilla on kiinnostusta ja valmius osallistua valtion kilpailuttaman 2030-luvun henkilöjunaliikenteen lisähankintoihin ja niiden rahoitukseen 2030-luvulla. Valmisteluryhmän tehtävänä on valmistella mahdollista lisäliikennettä koskevat päätökset palvelutasosta ja tarvittavista infratoimenpiteistä kuntien ja valtion poliittista päätöksentekoa varten. Kuntien päätökset lisäliikenteen hankinnasta on tarkoitus tehdä tammi-helmikuussa 2025. Hallitus on kesäkuussa 2025 linjannut, että valtion 2030-luvun ostoliikenteen hankinnan valmistelua jatketaan nykyiseen ostoliikennekokonaisuuteen perustuen. Lisäksi pääministeri Petteri Orpon hallitus on sopinut vuosien 2026–2029 julkisen talouden suunnitelmassa, että henkilöjunaliikenteen käynnistämiseen välillä Tampere-Rauma kohdistetaan 2,5 miljoonan euron määräraha vuodesta 2027 alkaen. Keskusteluja on käyty myös Tornion kaupungin kanssa lisäliikenteestä Haaparannalle ja mikäli tämä liikenne toteutuisi nykyisen ostoliikennesopimuksen aikana, Haaparannan lisäliikenteen hankinta voitaisiin toteuttaa myös osana 2030-luvun ostoliikennekokonaisuutta samoin kuten edellä mainitun Rauman liikenteen hankinta. Jos kaupungeilla, kunnilla tai kaupunkiseuduilla on tarpeita kehittää lähijunaliikennettä, osana valtion kilpailuttamaa ostoliikennettä voidaan hankkia myös lähijunaliikennettä, joka ei sisälly nykyiseen ostoliikennekokonaisuuteen. Esimerkiksi kaupunkiseuduilla ja työssäkäyntialueilla olisi mahdollisuus hankkia lisäliikennettä, jonka alueen kunnat rahoittaisivat. Kuntien tulee tehdä päätökset lähijunaliikenteen hankinnoista alkuvuoteen 2026 mennessä. Mikäli päätetään hankkia uutta lähijunaliikennettä, valtio kantaa jatkossakin vastuun valtion väyläverkkojen rahoituksesta omistuksen mukaisesti. Kun hankkeen hyödyt rajautuvat alueellisesti tai yksittäisille toimijoille, erikseen sovittaessa valtion väylähankkeita voidaan toteuttaa myös yhteisrahoitteisina kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Liikenne- ja viestintäministeriö käynnistää yhdessä hallinnonalan virastojen kanssa valmistelun myös mahdollisista lisäliikenteen hankinnoista. Osana valmistelua käydään läpi muun muassa mahdollisen lisäliikenteen palvelutaso ja sen edellyttämät kalusto- ja infrainvestoinnit. Tavoitteena on, että vuoden 2026 alkuun mennessä on jo tiedossa valtion kilpailuttaman 2030-luvun ostoliikenteen kokonaisuus, mukaan lukien mahdolliset uudet lähijunaliikenteet. Valtio ja kunnat voivat tehdä myös myöhemmin päätöksiä lisäliikenteistä, mutta tällöin ne

kilpailutetaan erikseen ja liikenne voisi alkaa vasta myöhemmin kuin 1.1.2031

Liikenne ja viestintäministeriö on pyytänyt Savonlinnan kaupunkia nimeämään edustajansa (jäsen ja varajäsen) verkkokokoukseen ja sitä mahdollisesti seuraaviin lisäliikenteiden valmisteluryhmiin. Edustajien nimet ja yhteystiedot tulee ilmoittaa viimeistään 15.8.2025 aikana liikenne- ja viestintäministeriön kirjaamoon, osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi. Saatteessa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/19329/2025.

Toimivalta	Kuntalaki 39 §
Esittelijä	Kaupunginjohtajan 2. sijainen Roosa Aaltonen
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus nimeää valtion 2030-luvun henkilöjunaliikenteen hankintojen valmistelua koskevaan verkkotilaisuuteen ja siitä mahdollisesti seuraaviin lisäliikenteen valmisteluryhmiin Savonlinnan kaupungin jäseneksi teknisen johtajan ja varajäseneksi kaupunginjohtajan.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Tiedoksi	Liikenne- ja viestintäministeriö Valitut
Toimenpiteet	Hallintopäällikkö